

Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2027

KHALL 25.11.2024

270/02.02.00/2024

Vuonna 2023 kunnassa aloitettiin talouden tasapainotusohjelma inflaation kiihtymisen, valtakunnallisen palkkaratkaisun sekä valtionosuusrahoituksen merkittävän laskun seurauksena. Talouden tasapainotusohjelman toimeenpano on edennyt suunnitellusti ja jatkuu vuosina 2025–2026. Talousarvio vuodelle 2025 ja taloussuunnitelma vuosille 2026–2027 sisältää tasapainotusohjelman talousvaikutukset. Talouden toteuma vuodelta 2024 tulee olemaan jonkin verran talousarviota parempi, mutta tilinpäätös muodostunee kuitenkin alijäämäiseksi.

Kuntien talouden pitkän aikavälin suunnittelu on sote-uudistuksesta johtuen ollut erittäin vaikeaa jo vuodesta 2022 lähtien. Nyt kun sote-uudistuksen kaikki talousvaikutukset ovat selvillä, on meillä edessämme uutena epävarmuustekijänä valtionosuusuudistus. Uudistuksen oli tarkoitus tulla voimaan vuoden 2026 alusta ja esitys uudeksi valtionosuusjärjestelmäksi kuntakohtaisine rahoituslaskelmineen oli tarkoitus julkistaa alkusyksystä 2024. Lokakuussa maan hallitus kuitenkin ilmoitti, että uudistuksen aloitusta siirretään ja sen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2027 alusta. Uuden valtionosuusjärjestelmän vaikutuksista kuntien valtionosuuksiin ei ole vielä tietoa, joten valtionosuuden määrä vuodelle 2027 on arvioitu nykyjärjestelmän pohjalta.

Vuoden 2025 talousarvion toimintakate eli toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus pysyy suunnilleen edellisvuoden talousarvion tasolla. Toimintatuottojen määrä on hieman edellisvuotta pienempi kotikuntakorvausten laskun sekä palkkatukirahoituksen poistumisen myötä. Toimintamenojen kokonaismäärä puolestaan on sama kuin vuoden 2024 talousarviossa, vaikka TE-uudistus kasvattaa toimintamenoja noin miljoonalla eurolla, sillä toimintamenot laskevat toimitilojen määrän vähentyessä ja vuodelle 2024 ajoittuneiden kertaluontoisten rakennusten purkukustannusten poistuessa.

Kunnan saamien verotulojen määrä kasvaa arvion mukaan suotuisasti vuonna 2025, mutta kasvu hidastuu vuosina 2026–2027. Kunnallisveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit pidetään vuonna 2025 edellisen vuoden tasolla. Valtionosuuden määrä kasvaa vuodesta 2024 vuoteen 2025 selvästi lähinnä TE-uudistuksen sekä sote-uudistuksen monimutkaisten siirtymäajan tasausmekanismien vuoksi, mutta laskee sitten jälleen vuodesta 2026 eteenpäin.

Talousarvioesityksessä investointien nettomäärä vuodelle 2025 on 6,8 miljoonaa euroa, mistä 3 miljoonaa euroa on aiemmin päätetyn pääomasijoituksen loppuosa Asikkalatalot Oy:hyn. Muita huomionarvioisia investointeja vuonna 2025 ovat maantie 313:n kevytväylän toisen vaiheen rakentaminen Urajärvellä osin MAL-rahoituksen turvin sekä urheilukentänv peruskorjauksen loppuun saattaminen. Taloussuunnitelmavuosien

merkittäviä investointeja ovat uuden sotekeskuksen rakentaminen vuosina 2027-2028 ja Aniankedon alueen kunnallistekniikan rakentaminen.

Kunnan lainamäärä tulee vuoden 2024 lopussa olemaan noin 13 miljoonaa euroa ja se kasvaa vuoden 2024 aikana noin 16,5 miljoonaan euroon. Uuden terveyskeskuksen rakentaminen vuosina 2027–2028 kasvattaa kunnan lainamäärän hieman yli 20 miljoonaan euroon. Tämä on kuitenkin asukasta kohden vähemmän kuin kuntien lainamäärä keskimäärin.

Talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2027 on liitteenä.

Valmistelija

Talousjohtaja Aapo Pispala
puh. 044 778 0220, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Ikola-Norrbacka Rinna

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan kunnan talousarvion vuodelle 2025 ja taloussuunnitelman vuosille 2025-2027.

Päätös